

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH **(Informacja dla rodziców i opiekunów)**

OKREŚLENIE POJĘĆ ZAWARTYCH W DOKUMENCIE

Krzywdzenie dziecka – należy przez to rozumieć popełnienie czynu zabronionego na szkodę dziecka przez jakąkolwiek osobę, w tym pracownika szkoły lub zagrożenie dobra dziecka, w tym jego zaniedbywanie.

Krzywdzeniem jest:

- **przemoc fizyczna** – celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu lub groźba uszkodzenia ciała; skutkiem przemocy fizycznej mogą być złamania, siniaki, rany cięte, poparzenia, obrażenia wewnętrzne;
- **przemoc emocjonalna** – powtarzające się poniżanie, upokarzanie i ośmieszanie dziecka, wciąganie dziecka w konflikt dorosłych, manipulowanie nim, brak odpowiedniego wsparcia, uwagi, miłości, stawianie dziecku wymagań i oczekiwań, którym nie jest ono w stanie sprostać; celem przemocy emocjonalnej jest naruszenie godności osobistej;
- **przemoc seksualna** – każde zachowanie, które prowadzi do seksualnego zaspokojenia kosztem dziecka; wykorzystywanie seksualne odnosi się do zachowań z kontaktem fizycznym (np. dotykanie dziecka) oraz zachowania bez kontaktu fizycznego (np. pokazywanie dziecku materiałów pornograficznych, podglądanie, ekshibicjonizm);
- **zaniedbywanie** – to niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych i emocjonalnych dziecka przez rodzica lub opiekuna prawnego, niezapewnianie mu odpowiedniego jedzenia, ubrań, schronienia, opieki medycznej, bezpieczeństwa, brak dozoru nad wypełnianiem obowiązku szkolnego.

ZASADY ZAPEWNIAJĄCE BEZPIECZNE RELACJE MIĘDZY MAŁOLETNIAMI, **A PERSONELEM, W SZCZEGÓLNOŚCI W ODNIESIENIU DO ZACHOWAŃ** **NIEDOZWOLONYCH WOBEC MAŁOLETNIICH**

1. Rekrutację na stanowiska w Zespole Szkół nr 1 im. Mikołaja Zebrzydowskiego w Kalwarii Zebrzydowskiej przeprowadza się zgodnie z przepisami prawa, w szczególności Karty Nauczyciela oraz ustawy o pracownikach samorządowych.

2. Dyrektor Zespołu Szkół nr 1 im. Mikołaja Zebrzydowskiego w Kalwarii Zebrzydowskiej przed nawiązaniem stosunku pracy z daną osobą lub przed dopuszczeniem jej do innej działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi:

1) uzyskuje informacje, czy dane osoby są zamieszczone w Rejestrze z dostępem ograniczonym lub w Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze;

2) w/w osoba przedkłada pracodawcy informację z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189 a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii lub odpowiadającym tym przestępstwom czynom zabronionym określonym w przepisach prawa obcego;

3) w/w osoba posiadająca obywatelstwo innego państwa niż Rzeczpospolita Polska, ponadto przedkłada pracodawcy informację z rejestru karnego państwa, którego jest obywatelem, uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi. Jeżeli prawo państwa nie przewiduje wydawania informacji do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi, przedkłada się informację z rejestru karnego tego państwa.

3. Podstawowe zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a personelem szkoły to m.in.:

1) zapewnienie bezpiecznego środowiska, w którym uczniowie/dzieci mogą rozwijać się i uczyć;

2) podejmowane czynności przez pracowników Szkoły są działaniami skierowanymi dla dobra ucznia/dziecka,

3) kontakt pracownika, w tym nauczyciela, z uczniami/ dziećmi jest poza godzinami pracy zabroniony z zastrzeżeniem ust. 4.

4. Spotkania z uczniem/dzieckiem lub rodzicem powinny odbywać się na terenie Szkoły/Przedszkola. Jeżeli zachodzi konieczność kontaktu pracownika z uczniem/dzieckiem, rodzicem poza godzinami pracy Szkoły/Przedszkola jest to możliwe poprzez:

1) służbowy telefon,

2) służbowy e-mail,

3) dziennik elektroniczny,

4) służbowy komunikator.

**ZASADY I PROCEDURA PODEJMOWANIA INTERWENCJI W SYTUACJACH
PODEJRZEWANIA KRZYWDZENIA LUB POSIADANIA INFORMACJI
O KRZYWDZENIU MAŁOLETniego**

1. Pracownicy Zespołu Szkół nr 1 im. Mikołaja Zebrzydowskiego w Kalwarii Zebrzydowskiej w sytuacjach podejrzenia krzywdzenia zwracają uwagę na czynniki ryzyka krzywdzenia małoletnich i informują wychowawcę.
2. Wychowawca wraz z psychologiem i/lub pedagogiem przeprowadzają rozmowę z rodzicami, przekazując informacje na temat dostępnej oferty wsparcia i motywując ich do szukania stosownej pomocy.
3. Wychowawca oddziału monitoruje sytuację i dobrostan ucznia.

**INTERWENCJA W PRZYPADKU PODEJRZENIA KRZYWDZENIA UCZNIĄ PRZEZ
OSOBY TRZECIE, ZWIĄZANE ZE SZKOŁĄ/PRZEDSZKOLEM tj. PRACOWNICY
SZKOŁY/PRZEDSZKOLA, WOLONTARIUSZE, ORGANIZACJE I FIRMY
WSPÓŁPRACUJĄCE ZE SZKOŁĄ/PRZEDSZKOLEM**

1. Jeżeli pracownik podejrzewa, że uczeń/dziecko doświadcza przemocy, wykorzystania seksualnego lub zagrożone jest jego zdrowie lub życie, zobowiązany jest do zawiadomienia wychowawcy lub pedagoga. Wychowawca, pedagog lub inny pracownik wskazany przez Dyrektora zobowiązany jest do zawiadomienia policji pod nr 112 lub 997, a w przypadku podejrzenia innych przestępstw do poinformowania policji o możliwości popełnienia przestępstwa.
2. Jeżeli pracownik, nauczyciel, wychowawca, pedagog podejrzewa, że uczeń/dziecko doświadczył jednorazowo przemocy fizycznej lub psychicznej, zobowiązany jest do zawiadomienia wychowawcy lub pedagoga, którzy zapewniają uczniowi bezpieczne miejsce i odseparowują go od osoby krzywdzącej. Następnie powinien o tym fakcie zawiadomić Wychowawcę i Dyrektora.
3. Jeżeli pracownik, nauczyciel, wychowawca, pedagog zauważy inne niepokojące zachowania wobec uczniów np. krzyki, niestosowne komentarze, zobowiązany jest do zawiadomienia wychowawcy lub pedagoga, którzy zapewniają uczniowi bezpieczne miejsce i odseparowują go od osoby krzywdzącej. Następnie, o tym fakcie powinien zawiadomić Wychowawcę i Dyrektora.

INTERWENCJA W PRZYPADKU PODEJRZENIA KRZYWDZENIA
UCZNIĄ/DZIECKA PRZEZ OSOBĘ NIELETNIA

1. Jeżeli pracownik, nauczyciel, wychowawca, pedagog podejrzewa, że uczeń/dziecko doświadcza przemocy, wykorzystania seksualnego lub zagrożone jest jego życie lub zdrowie, zobowiązany jest do zawiadomienia wychowawcy lub pedagoga, którzy zapewniają uczniowi bezpieczne miejsce i odseparowują go od osoby stwarzającej zagrożenie. Następnie powinien o tym fakcie zawiadomić Wychowawcę i Dyrektora. Wychowawca, psycholog, pedagog przeprowadza rozmowę z rodzicem ucznia/dziecka i rodzicem osoby nieletniej podejrzanej o w/w czyn. Jednocześnie pedagog, psycholog wraz z wychowawcą sporządzają zawiadomienie o wgląd w sytuację dziecka oraz przedstawiają zawiadomienie do podpisu Dyrektora.

2. Jeżeli pracownik, nauczyciel, wychowawca, pedagog podejrzewa, że uczeń doświadczył jednorazowo przemocy fizycznej lub psychicznej ze strony osoby nieletniej, zobowiązany jest do zawiadomienia wychowawcy lub pedagoga, którzy zapewniają uczniowi bezpieczne miejsce i odseparowują go od osoby stwarzającej zagrożenie. Następnie powinien o tym fakcie zawiadomić Wychowawcę i Dyrektora. Wychowawca, psycholog, pedagog przeprowadza rozmowę z rodzicem ucznia/dziecka i rodzicem osoby nieletniej podejrzanej o w/w czyn oraz opracowują działania naprawcze. W przypadku braku poprawy pedagog, psycholog wraz z wychowawcą sporządzają zawiadomienie o wgląd w sytuację dziecka oraz przedstawiają zawiadomienie do podpisu Dyrektora.

INTERWENCJA W PRZYPADKU PODEJRZENIA KRZYWDZENIA
UCZNIĄ/DZIECKA PRZEZ JEGO RODZICA

1. Jeżeli pracownik, nauczyciel, wychowawca, pedagog podejrzewa, że uczeń doświadczył jednorazowo przemocy fizycznej lub psychicznej ze strony rodzica, zobowiązany jest do zadbania o bezpieczeństwo ucznia. Powinien o tym fakcie zawiadomić Wychowawcę i Dyrektora. Wychowawca, psycholog, pedagog przeprowadza rozmowę z rodzicem ucznia. W przypadku braku współpracy rodzica lub powtarzającej się przemocy, pedagog, psycholog wraz z wychowawcą sporządzają pismo do ośrodka pomocy społecznej oraz przedstawiają pismo do podpisu przez Dyrektora. Jednocześnie pedagog, psycholog wraz z wychowawcą sporządzają zawiadomienie o wgląd w sytuację dziecka oraz przedstawiają zawiadomienie Dyrektorowi do podpisu.

2. Jeżeli pracownik, nauczyciel, wychowawca, pedagog podejrzewa, że uczeń jest zaniedbany lub jego rodzic jest niewydolny wychowawczo powinien o tym fakcie zawiadomić Wychowawcę i Dyrektora. Wychowawca, psycholog, pedagog przeprowadzają rozmowę z rodzicem ucznia i opracowują działania naprawcze. W przypadku braku poprawy pedagog, psycholog wraz z wychowawcą sporządzają zawiadomienie o wgląd w sytuację dziecka oraz przedstawiają zawiadomienie Dyrektorowi do podpisu.

3. Osoba wszczynająca procedurę podejmuje działania interwencyjne mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa osobie doznającej przemocy domowej, w szczególności poprzez:

- 1) zapobieżenie zagrożeniu dla życia lub zdrowia osoby doznającej przemocy domowej, w tym informowanie Policji lub Żandarmerii Wojskowej o okolicznościach uzasadniających zastosowanie art. 15aa i art. 15aaa ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji, a w przypadku żołnierzy pełniących czynną służbę wojskową – art. 18a i art. 18aa ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych;
- 2) udzielenie osobie doznającej przemocy domowej pierwszej pomocy przedmedycznej lub zapewnienie pomocy medycznej;
- 3) zaspokojenie podstawowych potrzeb, w tym udzielenie wsparcia i poradnictwa od przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, specjalistycznych ośrodków wsparcia dla osób doznających przemocy domowej, organizacji pozarządowych i stowarzyszeń działających na rzecz osób doznających przemocy domowej na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

**PROCEDURY ORAZ OSOBY ODPOWIEDZIALNE ZA SKŁADANIE ZAWIADOMIEŃ
O PODEJRZENIU POPEŁNIENIA PRZESTĘPSTWA NA SZKODĘ MAŁOLETNIEGO,
ZAWIADOMIENIE SADU OPIEKUŃCZEGO ORAZ OSOBY ODPOWIEDZIALNE
ZA WSZCZYNANIE PROCEDURY „NIEBIESKIEJ KARTY”.**

1. Składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego:

- 1) Dyrektor Szkoły, który w związku z wykonywaniem swoich obowiązków dowiedział się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub Policję.
- 2) Dyrektor Szkoły, który w związku z wykonywaniem swoich obowiązków powziął

informację o dopuszczeniu się przez nieletniego czynu zabronionego wyczerpującego znamiona przestępstwa ściganego z urzędu lub przestępstwa skarbowego, jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić o tym sąd rodzinny lub Policję.

2. Dyrektor Szkoły, który stwierdzi istnienie okoliczności świadczących o demoralizacji nieletniego, w szczególności dopuszczenie się czynu zabronionego, naruszanie zasad współżycia społecznego, uchylanie się od obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki, używanie alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych, zwanych dalej "substancją psychoaktywną", uprawianie nierządu, ma społeczny obowiązek odpowiednio przeciwdziałać temu, a przede wszystkim zawiadomić o tym rodziców lub opiekuna nieletniego, szkołę, sąd rodzinny, Policję lub inny właściwy organ.

ZASADY I SPOSÓB UDOSTĘPNIANIA - DO ZAZNAJOMIENIA SIĘ I STOSOWANIA - STANDARDÓW OCHRONY MAŁOLETNICH RODZICOM , OPIEKUNOM PRAWNYM LUB FAKTYCZNYM ORAZ MAŁOLETNIOM

1. Standardy Ochrony Małoletnich są dokumentem ogólnodostępnym dla pracowników, rodziców oraz uczniów.
2. Standardy Ochrony Małoletnich dostępne są w Sekretariacie Szkoły.
3. Wychowawca przedstawia prawnym opiekunom uczniów/dzieci wersję skróconą dokumentu. Zapoznanie się z dokumentem opiekunowie potwierdzają własnoręcznym podpisem.
4. Wychowawca na lekcji wychowawczej ma obowiązek zapoznania uczniów ze Standardami oraz omówienia ich w taki sposób, aby uczniowie mogli go zrozumieć niezależnie od wieku i sprawności intelektualnej.

OSOBY ODPOWIEDZIALNE ZA PRZYJMOWANIE ZGŁOSZEŃ O ZDARZENIACH ZAGRAŻAJĄCYCH MAŁOLETNIEMU I UDZIELANIU MU WSPARCIA. SPOSÓB DOKUMENTOWANIA I ZASADY PRZECHOWYWANIA UJAWNIONYCH LUB ZGŁOSZONYCH INCYDENTÓW LUB ZDARZEŃ ZAGRAŻAJĄCYCH DOBRU MAŁOLETNIEGO

1. Zgłoszenie o zdarzeniach zagrażających małoletniemu może nastąpić do każdego

pracownika Szkoły/Przedszkola.

2. Pracownik powyższą informację przekazuje Dyrektorowi Szkoły lub wychowawcy.
3. W Szkole/Przedszkolu osobami odpowiedzialnymi za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia są wychowawca, psycholog szkolny, pedagog szkolny.

BARDZO WAŻNE ! Uczeń może zgłaszać sytuacje zagrażające bezpieczeństwu do każdego pracownika Szkoły/Przedszkola, w szczególności dyrektora, wychowawcy, psychologa i pedagoga. Wymienione osoby mają obowiązek reagowania i podejmowania odpowiednich kroków w celu zapewnienia wsparcia potrzebującym uczniom/dzieciom.

ZACHOWANIA NIEDOZWOLONE W RELACJACH MIĘDZY MAŁOLETNIAMI

W trosce o zapewnienie zdrowego i bezpiecznego środowiska dla wszystkich uczniów/dzieci w Szkole/Przedszkolu obowiązuje zachowanie bezpiecznych relacji między małoletnimi m.in:

- Zakaz przemocy fizycznej i werbalnej - wszelkie formy przemocy fizycznej, w tym bijatyki, zadawanie ciosów, kopnięcia, czy wszelkie formy obraźliwych komentarzy są zabronione.
- Zakaz molestowania i nękania.
- Zakaz niewłaściwego dotykania.
- Zakaz używania narkotyków i alkoholu.
- Zakaz kradzieży.

ZASADY KORZYSTANIA Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH

Z DOSTĘPEM DO SIECI INTERNET.

PROCEDURY OCHRONY DZIECI PRZED TREŚCIAMI SZKODLIWYMI

I ZAGRAŻAJĄCYMI W SIECI INTERNET ORAZ UTRWALONYMI W INNEJ FORMIE

1. Zespół Szkół nr 1 im. Mikołaja Zebrzydowskiego w Kalwarii Zebrzydowskiej zapewnia uczniom dostęp do Internetu z zachowaniem działań zabezpieczających uczniów przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju

poprzez instalowanie i aktualizowanie oprogramowań zabezpieczających.

2. W Zespole Szkół nr 1 im. Mikołaja Zebrzydowskiego w Kalwarii Zebrzydowskiej przestrzegane są zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych w Szkole m.in.:

1) na terenie szkoły dostęp ucznia do Internetu możliwy jest pod nadzorem nauczyciela, w związku z tym uczniowie nie korzystają z prywatnych urządzeń, w tym telefonów komórkowych podczas pobytu w szkole.

2) nauczyciel jest zobowiązany dbać o bezpieczne korzystania z Internetu przez uczniów podczas lekcji;

3) sieć szkolna jest zabezpieczona i monitorowana.

3. W Szkole obowiązują zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet w celu stworzenia odpowiedniego i bezpiecznego środowiska edukacyjnego:

1) używanie urządzeń tylko w dozwolonych obszarach, w których uczniowie mogą korzystać z urządzeń elektronicznych, takie jak sala komputerowa, biblioteka lub specjalna strefa dostępna w czasie przerw;

2) używanie urządzeń tylko w celach edukacyjnych: uczniowie mogą korzystać z urządzeń elektronicznych tylko w celach związanych z nauką, takich, jak przeglądanie materiałów dydaktycznych, wyszukiwanie informacji, czy współpraca przy projektach;

3) ograniczenia czasowe - limity czasu korzystania z urządzeń elektronicznych celem zapobiegania spędzaniu zbyt dużo czasu przed komputerem i zapewnieniu uczniom równowagi między nauką, a innymi aktywnościami;

4) bezpieczne i odpowiedzialne korzystanie z urządzeń elektronicznych poprzez m.in. tworzenie silnych haseł, uważne klikanie na linki i niedostępianie prywatnych informacji;

5) zakaz korzystania z urządzeń elektronicznych podczas lekcji lub innych zajęć, czy wydarzeń celem skupienia uwagi na nauce i interakcji z innymi uczniami.

6) dbałość o bezpieczeństwo danych (aktualizowanie systemów operacyjnych, programów antywirusowych, antymalware i antyspyware ;pobieranie oprogramowania wyłącznie ze stron producentów; nieotwieranie załączników z nieznanymi źródłami, dostarczanych poprzez korespondencję elektroniczną; niezapamiętywanie haseł w aplikacjach webowych; niezapisywanie haseł na kartkach; nieużywanie tych samych haseł w różnych systemach informatycznych; zabezpieczanie serwerów plików, czy innych zasobów sieciowych;. zabezpieczanie sieci bezprzewodowych – Access Point; dostosowywanie złożoności haseł odpowiednio do zagrożeń; unikanie wchodzenia na nieznane czy przypadkowe strony internetowe; nielogowanie się do systemów informatycznych w przypadkowych miejscach, z niezaufanych urządzeń lub publicznych

niezabezpieczonych sieci Wi-Fi; wykonywanie regularnych kopii zapasowych; korzystanie ze sprawdzonego oprogramowania do szyfrowania e-maili lub nośników danych; szyfrowanie danych przesyłanych pocztą elektroniczną; szyfrowanie dysków twardych w komputerach przenośnych; korzystanie z szyfrowanego połączenia VPN przy pracy zdalnej; blokowanie stacji komputerowej odchodząc od komputera; nieumieszczanie w komputerze przypadkowo znalezionych nośników USB - może znajdować się na nich złośliwe oprogramowanie).

4. W trosce o ochronę dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci internet oraz utwalonymi w innej formie należy :

- 1) prowadzić systematyczną edukację dzieci w zakresie bezpiecznego korzystania z internetu i mediów cyfrowych;
- 2) określić, które strony internetowe są niedozwolone lub jakie treści są niedopuszczalne - wskazać sposób postępowania w przypadku natrafienia na treści szkodliwe;
- 3) ustalić sposób monitorowania zachowań uczniów w sieci przez nauczycieli i rodziców;
- 4) filtrować i blokować - używać oprogramowania do filtrowania treści, które blokuje dostęp do stron zawierających treści nieodpowiednie dla dzieci np. pornografii, przemocy;
- 5) ustalić zasady korzystania z urządzeń mobilnych - nauczyciele mogą wskazać, jakie aplikacje są dozwolone na urządzeniach mobilnych, jakie treści mogą być pobierane czy przesyłane, a także jakie zasady dotyczące prywatności muszą być przestrzegane;
- 6) regularnie informować rodziców o zagrożeniach w sieci, zasobach i narzędziach dostępnych dla dzieci, jak również o podejmowanych działaniach w celu ochrony uczniów przed treściami szkodliwymi.;
- 7) współpracować z organami ścigania w przypadku natrafienia na treści szkodliwe i nielegalne - jeśli nauczyciel zauważy nieodpowiednie treści lub działania niezgodne z prawem, powinien zgłosić to odpowiednim organom ścigania.

ZASADY USTALANIA PLANU WSPARCIA MAŁOLETNIEGO PO UJAWNIENIU KRZYWDZENIA

Oprócz zastosowania procedury interwencji, Dyrektor Szkoły tworzy grupę wsparcia dla ucznia/dziecka. W skład grupy wchodzi wychowawca oddziału, psycholog szkolny, pedagog szkolny. Grupa wsparcia spotyka się celem ustalenia, jaka pomoc uczniowi/dziecku będzie niezbędna od razu oraz w dalszej perspektywie czasowej. Jeżeli w szkole/przedszkolu zostanie - w tym zakresie - zastosowana odpowiednia forma pomocy psychologiczno-pedagogicznej zaznaczyć należy, że jest ona bezpłatna i może

być udzielona za zgodą rodziców. Grupa wsparcia tworzy plan wsparcia zawierający informacje o podjętych działaniach, plan spotkań ze specjalistami/rodzicami/nauczycielami oraz przypuszczalny czas trwania procesu wspierania ucznia/dziecka.

WYCIĄG Z AKTUALNYCH PRZEPISÓW PRAWNYCH

Art. 304 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego

§ 1. Każdy, dowiedziawszy się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, ma społeczny obowiązek zawiadomić o tym prokuratora lub Policję. Przepisy art. 148a oraz art. 156a stosuje się odpowiednio.

§ 2. Instytucje państwowe i samorządowe, które w związku ze swą działalnością dowiedziały się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, są obowiązane niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub Policję oraz przedsięwziąć niezbędne czynności do czasu przybycia organu powołanego do ścigania przestępstw lub do czasu wydania przez ten organ stosownego zarządzenia, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów przestępstwa.

Art. 4 ustawy z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich

1. Każdy, kto stwierdzi istnienie okoliczności świadczących o demoralizacji nieletniego, w szczególności dopuszczenie się czynu zabronionego, naruszanie zasad współżycia społecznego, uchylanie się od obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki, używanie alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, ich prekursorów, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych, zwanych dalej "substancją psychoaktywną", uprawianie nierządu, ma społeczny obowiązek odpowiednio przeciwdziałać temu, a przede wszystkim zawiadomić o tym rodziców lub opiekuna nieletniego, szkołę, sąd rodzinny, Policję lub inny właściwy organ.

2. Każdy, dowiedziawszy się o dopuszczeniu się przez nieletniego czynu karalnego, ma społeczny obowiązek zawiadomić o tym sąd rodzinny lub Policję.

3. Instytucje państwowe i samorządowe oraz publiczne i niepubliczne szkoły i placówki oświatowe, które w związku ze swoją działalnością dowiedziały się o dopuszczeniu się przez nieletniego czynu zabronionego wyczerpującego znamiona przestępstwa ściganego z urzędu lub przestępstwa skarbowego, są obowiązane niezwłocznie zawiadomić o tym sąd rodzinny lub Policję oraz przedsięwziąć niezbędne czynności, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów popełnienia czynu zabronionego.

4. W przypadku gdy nieletni wykazuje przejawy demoralizacji lub dopuścił się czynu

karalnego na terenie szkoły lub w związku z realizacją obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki, dyrektor tej szkoły może, za zgodą rodziców albo opiekuna nieletniego oraz nieletniego, zastosować, jeżeli jest to wystarczające, środek oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia, ostrzeżenia ustnego albo ostrzeżenia na piśmie, przeproszenia pokrzywdzonego, przywrócenia stanu poprzedniego lub wykonania określonych prac porządkowych na rzecz szkoły. Zastosowanie środka oddziaływania wychowawczego nie wyłącza zastosowania kary określonej w statucie szkoły. Przepisu nie stosuje się w przypadku, gdy nieletni dopuścił się czynu zabronionego wyczerpującego znamiona przestępstwa ściganego z urzędu lub przestępstwa skarbowego.

5. W przypadku gdy organ uprawniony do przeprowadzenia czynności wyjaśniających według przepisów ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. - Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2022 r. poz. 1124) stwierdzi, że nieletni dopuścił się czynu karalnego wyczerpującego znamiona wykroczenia, może zastosować, jeżeli jest to wystarczające, środek oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia, zwrócenia uwagi, ostrzeżenia, przywrócenia stanu poprzedniego lub zawiadomienia rodziców albo opiekuna nieletniego lub szkoły, do której nieletni uczęszcza.

Art. 572 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego

§ 1. Każdy, komu znane jest zdarzenie uzasadniające wszczęcie postępowania z urzędu, obowiązany jest zawiadomić o nim sąd opiekuńczy.

§ 2. Obowiązek wymieniony w § 1 ciąży przede wszystkim na urzędach stanu cywilnego, sądach, prokuratorach, notariuszach, komornikach, organach samorządu i administracji rządowej, organach Policji, placówkach oświatowych, opiekunach społecznych oraz organizacjach i zakładach zajmujących się opieką nad dziećmi lub osobami psychicznie chorymi.

§ 3. Na wniosek osoby lub instytucji, o której mowa w § 1 lub 2, sąd opiekuńczy informuje o wszczęciu postępowania z urzędu lub braku podstaw do jego wszczęcia z urzędu.

Art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej
Ilekróć w ustawie jest mowa o:

1) przemocy domowej - należy przez to rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,

- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Art. 9b ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej

1. Podejmowanie interwencji w środowisku odbywa się na podstawie procedury "Niebieskie Karty" i nie wymaga zgody osoby doznającej przemocy domowej ani osoby stosującej przemoc domową.
2. Procedura "Niebieskie Karty" obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez osoby, o których mowa w art. 9a ust. 11-11d, w związku z uzasadnionym podejrzeniem stosowania przemocy domowej.
3. Osoby, o których mowa w art. 9a ust. 11-11d, realizują procedurę "Niebieskie Karty" zgodnie z zasadą współpracy i przekazują informacje o podjętych działaniach przewodniczącemu zespołu interdyscyplinarnego.
4. Wszczęcie procedury "Niebieskie Karty" następuje przez wypełnienie formularza "Niebieska Karta" w przypadku powzięcia w toku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych podejrzenia stosowania przemocy wobec osób doznających przemocy domowej lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez świadka przemocy domowej.
5. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, procedurę "Niebieskie Karty" oraz wzory formularzy "Niebieska Karta" wypełnianych przez przedstawicieli podmiotów realizujących procedurę "Niebieskie Karty", mając na uwadze skuteczność działań wobec osób doznających przemocy domowej i dobro tych osób, w szczególności małoletnich.